

Noget imod, at der ved en senere fremkommende politisk Diskussion dog blev mindet om, hvad han i saa Henseende havde ytret i Udvalget; som Dhr. ville see, der var intet Hemmeligt, og navnlig var der ikke Noget, der kunde umiddelbart faae Indflydelse paa det foreliggende Lovforslag. Da det ærede Medlem saa stærkt har fremhævet den Samtale, der saaledes fandt Sted i Udvalget med den høitærede Konseilspræsident, har jeg villet oplyse, hvad jeg kunde oplyse, uden at gjøre mig skyldig i nogen Indiskretion; selve Konseilspræsidentens Øtringer kan jeg, som sagt, ikke gjentage.

Madvig: Det jeg skal sige, er et Par Bemærkninger, som jeg vilde have fremsat ved Sagens anden Behandling, hvis jeg ikke, paa Grund af at denne varede saa overordentlig kort, var kommen, efterat den var bleven sluttet. Ved første Behandling af dette Lovudkast blev der af den ærede Justitsminister erklæret, at, naar man fra Lovgivningsmagtens Side gik ind paa dette Lovudkast, var det naturligt, at som et Slags Vederlag for Lovkastets Vedtagelse vilde Regjeringen sørge for, at der gaves Folket og da ogsaa Repræsentationen saa fuldstændige, korrekte og tidlige Oplysninger om, hvad der foregik i Krigsførelsen, som skee kunde — og hvad der jo vilde kunne skee i en høi Grad, fordi man havde dem fra en paalidelig Kilde — uden at skade Armeens Foretagender. Det er om dette Løfte, jeg ønskede at erindre, skjøndt denne Erindring skeer uden nogen som helst Vedbreidelse mod den ærede Justitsminister; thi det er ikke hans Ministerium, der i saa Henseende er under Spørgsmaal, og jeg vil heller ikke deri lægge nogen Vedbreidelse imod den Minister, der ikke her kan svare for sig, nemlig Krigsministeren; men jeg vil gjøre opmærksom paa de Forhold, hvori vi ere komne, og hvorpaa der maa raades Bod. Vi skrive idag den 22de Februar; vi faae hver Dag smaa Notiser om forefaldende Fægtninger; vi kunne ikke sige, at der ikke bliver os meddeelt Alt, hvad der skeer, men vi have endnu

ikke faaet nogen som helst Beretning om de Fægtninger, der have fundet Sted den 3die Februar, og ligesaa lidt om dem, som hæderligen, skjøndt forbundne med stort Tab, have fundet Sted under Tilbagetoget fra Dannevirke til Flensborg. Dette er ikke rigtigt; ja, jeg troer, jeg tør sige, at det er ikke sømmeligt. Vi have ikke blot ingen Beretning om disse Fægtninger i militær Henseende, men vi have heller ikke nogen som helst fuldstændig Fortegnelse over de lidte Tab af Døde, Saarede og Savnede. Jeg vil gjøre opmærksom paa, at Meddelelsen af saadanne Esterretninger er ikke blot en Tilfredsstillelse af en hidsig Nysgjerrighed, der dog kan have en ganske ædel Karakter, naar den er forbunden med Interesse for Armeens Hæder og Rykte, men ogsaa en Beroligelse og undertiden en Formildelse af Sorgen for dem, hvis Kjære staae ved Armeen. Men der er en anden Side af Sagen, og den skal jeg særdeles fremhæve. Saadanne Meddelelser af Rapporten skyldes Armeens Ære; det maa ikke see ud, som om den danske Arme den 3die og 6te Februar havde sægtet saaledes, at man ikke kunde meddele, hvad der var skeet; det er ikke sømmeligt, at vi, frygtende for, at vore Soldater og Officerer ikke skulle have gjort deres Pligt, skulle af tydske Aviser lære, at de have gjort den fuldstændig. Jeg veed nu vel, at der er indtraadt Omstændigheder, som indtil en vis Grad kunne forklare, at, hvad der burde være skeet, ikke er skeet. Den væsentligste Grund er jo den, at umiddelbart efter den 3die Februar indtraadte den 4de Beslutningen om at forlade Dannevirkestillingen, og denne Beslutnings Udførelse begyndte den 5te Februar om Aftenen. Efterat der dernæst paa Tilbagetoget den 6te Februar var kæmpet ved Dversø eller Bisskov, blev saasnart Armeen var kommen til Sønderborg, den kommanderende General og hans Stabschef kaldte bort fra Armeen; derved maatte der indtræde en Standsning; men jeg synes dog, at denne ikke burde have udstrakt sig lige til nu, og hvis der har været nogen